
Q17 Příprava učitele a učitelská profese v kontextu vědy a výzkumu

Q17 Příprava učitele a učitelská profese v kontextu vědy a výzkumu

Koordinátor: prof. PaedDr. Radka Wildová, CSc.

Koordinátor za FHS: doc. Mgr., Josef Fulka, Ph.D.

* FHS na [progresu Q17](#) participuje spolu s dalšími institucemi UK. V případě potřeby jednejte primárně s koordinátorem za FHS.

Rada programu:

prof. PaedDr., Stanislav Bendl, Ph.D.

doc. RNDr., Miroslava Černochová, CSc.

doc. Mgr., Josef Fulka, Ph.D.

doc. PhDr., Marie Fulková, Ph.D.

PhDr., David Greger, Ph.D.

prof. PhDr., Kateřina Charvátová, CSc.

Ing., Jan Koucký, Ph.D.

doc. PhDr. PaedDr., Anna Kucharská, Ph.D.

doc. PhDr., Lea Květoňová, Ph.D.

RNDr., Dobroslav Matějka, CSc.

RNDr., Jan Mourek, Ph.D.

prof. PaedDr., Dr. Michal Nedělka

RNDr., Lenka Pavlasová, Ph.D.

doc. PhDr., Naděžda Pelcová Ph.D.

doc. RNDr, Jarmila Robová, CSc.

PhDr. Jana Stará, Ph.D.

PhDr., Martin Strouhal, Ph.D.

doc. PhDr., Martina Šmejkalová, Ph.D.

doc. RNDr., Naďa Vondrová, Ph.D.

Anotace programu

Pedagogická fakulta se hlásí k jednomu komplexně zaměřenému projektu PROGRES se zapojením spolupracujících fakult připravujících učitele a ředitele škol. Předpokládá spolupráci s neučitelskými fakultami, které odborně vstoupí do témat řešených Pedagogickou fakultou (např. teorie výtvarného umění s FHS). Záměrem Pedagogické fakulty pak je také participace na projektech jiných fakult v příslušných vědních oborech (Psychologie, Environmentalistika).

Obsah a zaměření projektu navazuje na řešení projektu PRVOUK. Jeho řešení akcentovalo rozvoj vědních oborů Pedagogické fakulty (oborů a oborových didaktik, pedagogiky, pedagogické psychologie, speciální pedagogiky, filozofie a dalších oborů tzv. univerzitního základu), vše v kontextu vzdělávání, školy a edukační reality. Vytvořené týmy reprezentující jednotlivé katedry fakulty a pracoviště fakult dalších participovaly na řešení úkolů podle cílů v projektu definovaných. Tato spolupráce se ukázala jako funkční a efektivní, proto bude využita v projektu PROGRES, ovšem s dalším kvalitativním posunem.

V projektu PROGRES nebudou již vědecké úkoly řešeny v rámci jednotlivých vědních oborů. Byla totiž stanovena základní nosná témata, k jejichž řešení se budou hlásit podle svého odborného zaměření jednotliví pracovníci, pracovní skupiny Pedagogické fakulty nebo pracovníci z jiných fakult. V rámci stanovených oblastí budou řešeny aktuální úlohy, vyplývající z potřeb společnosti, primárního, sekundárního i terciárního vzdělávání, vzdělávacích potřeb budoucích učitelů, ale i rozvojových možností vědních oborů. Každé rozvíjené téma tak bude mít složku oborovou, oborově didaktickou, pedagogicko-psychologickou, speciálně pedagogickou i univerzální, filozofickou, s přihlédnutím k manažerským kompetencím.

Uvedenému zaměření projektu bude odpovídat rozvíjení konkrétních témat při logickém propojování jednotlivých vědních oborů z okruhu výchovy a vzdělávání, s důrazem na integrující aspekt všech témat – na proměnu vzdělávacích institucí, aktérů vzdělávání i nároků na vzdělávání a s akceptací aktuálních vědeckých a společenských výzev.

· **Teorie školy a učitelská profese (pedeutologie).** Profese učitele a jeho profesní standard, kariérní růst, další vzdělávání učitelů, ředitelů škol a ostatních odborných pracovníků ve školství (vychovatelů, speciálních pedagogů, psychologů aj.), včetně řízení školy.

- **Vzdělávání a gramotnost.** Téma bude postaveno na komplexním pojetí gramotností – čtenářské, matematické, digitální, informační, technické, přírodovědné až po gramotnost právní či uměleckou. Důraz bude kladen na rozvojové aspekty gramotností od úrovně pregramotností až po dosažení gramotnosti plně funkční.
- **Příprava učitele.** Zkoumání bude zaměřeno na uplatňování nových metod a forem učitelské přípravy a inovativních modelů vzdělávání, na rozvoj oborových didaktik v úzkém sepětí s rozvojem těch oborů, z nichž jejich didaktiky vycházejí a pro něž jsou koncipovány, s reflexí umožňující další posun v teorii oborových didaktik i metod a forem výuky. V tomto rámci půjde o zkoumání jazykové, přírodovědné a technické, společenskovední výuky a umělecké výchovy.
- **Žáci.** Zkoumání se zaměří na dispoziční, osobnostní, psychosociální i sociokulturní aspekty žáků a jejich uplatnění ve výchově a vzdělávání, na žákovské představy, učební činnosti, výukové cíle. Objektem vědeckého zájmu dále budou specifické skupiny žáků, potenciality jejich rozvoje, rizika ve vzdělávání a rizikové jevy, které vzdělávání doprovázejí. Žákovské skupiny budou v rámci projektu sledovány od předškolního věku až do dospělosti – budou sledovány také k specifické skupiny studentů vysokých škol (studenti se specifickými nároky, studenti se socioekonomickým znevýhodněním).
- **Inkluze.** Objekty vědeckého zájmu budou teorie inkluzivního vzdělávání, možnosti, strategie a jeho formy, podpůrné faktory inkluze, podpůrná opatření ve vzdělávání jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami, úloha učitelů a pracovníků podpůrných poradenských služeb ve školství.